

SÄKENIÄ

Sosialistinen Kuukausijulkaisu

Ilmestyy kuukausittain, Fitchburgissa, Mass., Raivaajan kustannuksella

ALEX COLEMAN, toimittaja

Avustajia: N. R. af Ursin, A. B. Mäkelä, Yrjö Sirola y. m.

Published every Month, by Raivaaja Pub. Co., Fitchburg, Mass.

Teräs- ja rautateollisuus ja sen työläiset

Yhdysvaltain Työvirasto on se-
naatin tekemän päätöksen nojalla
pannut toimeen laajahkon tutki-
muksen teräs- ja rautateollisuus-
työläisten työsuhteista. Viraston
asiamiehet ovat käyneet useammas-
sa kuin sadassa tehdaslaitoksessa,
viipyen joissakin pari viikkoa ja
ylikin. Tuloksena on nyt yli 500
sivua käsittävä kertomus.

Työläisistä

sanotaan, että enemmistö työvoi-
masta muodostuu ammattitaidotto-
mista, äsken maahan tulleista siir-
tolaisista, "jotka ovat yleisesti tot-
tuneet vain maalaisoloihin ja far-
mitoihin". "Nämä työläiset", jat-
ketaan edelleen, "ollen tietämättö-
miä ei ainoastaan Amerikan toisis-
sa teollisuuksissa vallitsevista työ-
suhteista, vaan myöskin olosuhteis-
ta Europan teollisuuksissa, tuskin
panevat vastaan, tabi edes valittav-
at, minkäänlaisia olosuhteita, joi-
den alaiseksi heidät asetetaan".

Sitte vuoden 1880 on terästeolli-
suustyöläisten siirtolaisaines ei ai-

noastaan lisääntynyt 36.4 prosentit-
ta 57.7 prosenttiin, vaan kansalli-
suuteenkin nähden muuttunut ko-
konaan toisellaiseksi. Esim. vuon-
na 1880 muodostui tämä työväestö
siten, että 70% kaikista ulkomailla-
syntyisistä oli englanninkieltä pu-
huvista maista (Brittiläinen Ame-
rika, Englanti, Skotlantti, Wales, Ir-
lanti), ja ainoastaan 30% muualta.
Vielä 1890 oli näiden prosentti 56.5
ja 43.5, mutta v. 1908, se on, seitse-
män vuotta terästrustin perustami-
sen jälkeen, oli suhde jo kokonaan
toisellinen: englanninkielisistä
maista siirtyneitten työläisten pro-
sentti — koko siirtolaistyöläisiin
katsoen — oli enään vain 14.0%, ja
muista maista tulleitten 86.0%. Vä-
hennys ei ole ainoastaan havaitta-
vissa englanninkielisistä maista siir-
tyneessä työväestössä, vaan muit-
tenkin, Europan enemmän edisty-
neitten teollisuusmaitten työläisten
prosentissa. Niinpä v. 1880 oli saks-
alaisia 22.4%, ja v. 1890 23.5%,
mutta vuonna 1908 enään 8.9%. Jo-
tavastoin itävalta-unkarilaisia, joi-
hin lasketaan kaikki sikäläiset sla-

vilaiset heimot, oli v. 1880 alle yhden prosentin, v. 1890 4.2% ja v. 1908 kokonaista 56.0%. Ja etelä- ja itä-euroalaiset kansallisuudet muodostivat 73.2% kaikista ulkomaalaisista. Nykyisin, jolloin on kulunut 5—6 vuotta noiden tilastojen ottamisesta, lienee näitten prosentti vielä suurempi. Kaikkiaan on teräs- ja rautateollisuudessa englanninkieltä puhumattomia lähes neljäsosa, eli 23.6% työläisistä, jatkautuen seuraavasti: Itävaltiossa olevissa tehdaslaitoksissa 23.8%, keskivaltioissa 31.1% ja etelävaltiossa 11.0%. Etelävaltiossa on vähemmän, sentähden kun siellä työskentelee suurin osa neekerejä.

Ikänsä puolesta muodostuvat sanotun teollisuuden työläiset etupäässä paraassa miehuuden iässä, 29—44 ikävuoden välillä, olevista miehistä. 14—19 ikäisiä on 7.7%; 20—24 ikäisiä 21.1%; 25—29 ikäisiä 20.9%; 30—34 ikäisiä 15.8%; 35—44 ikäisiä 21.2%; 45—54 ikäisiä 9.5% ja yli 55 ikäisiä 3.8%. Kuten edellisistä numeroista nähdään, muodostuu 20—29 ikävuotisten luokka 42% työläisistä. Yli kolmekymmenvuotisten ikäluokissa olevien luku pienenee pienenemistään, mitä korkeammaksi ikämäärä nousee, kunnes yli 55 vuoden ikäisiä, jotka ovatkin etupäässä vain vahtimiehiä, on ainoastaan 3.8%.

Entiseen ammattiinsa tai työalaansa nähden on nykyisin terästeollisuuden palvelukseen tulleissa tapahtunut muutos. Aikuisemmista siirtolaisista, on 27.4% ennen työskennellyt teräs- ja rautateollisuuden alalla, 6.0% toisilla teollisuusaloilla, 31.7% maanviljelystöissä ja 34.9% muilla toimialoilla. Nykyisin tulleista ja teräs- ja rautateollisuustyöalalle antautuneista on vain 3.8% ennemmin työskennellyt samalla teollisuusalalla, 1.9% muilla teollisuusaloilla, 72.8% maanvilje-

lystöissä ja 21.5% muilla toimialoilla.

Avioliitossa on teräs- ja rautateollisuudessa työskentelevistä, yli kahdenkymmenen vuotisista 67.4%; yksinäisiä 30.4%, ja leskiä 2.2%. Maassa syntyisten ja siirtolaisien keskuudessa on avioliittolisten prosentti lähes sama, edellisiä ollen 66.2% ja jälkimäisiä 68.2% naimisissa. Mutta hyvin suurella osalla (39.7%) siirtolaisista on vaimonsa kotimaassaan. Ja varsinkin itä- ja etelä-euroalaisista on suurin prosentti ollut pakotettu jättämään vaimonsa kotimaahansa, esim. kroatialaisista 62.1%, venäläisistä 54.7%, magyarialaisista 43.5, pohjois-italialaisista 41.5%, etelä-italialaisista 39.4%, slovakeista 36.9% ja puolalaisista 25.6%, jotavastoin saksalaisista vain 9.0%, englantilaisista 2.1%, irlantilaisista 1.4% ja welsšiläisistä vain 1.3%.

Kuvaavaa on avioliittosuhde, kun otetaan huomioon ammattitaitoiset ja ammattitaidottomat, eli paremmin palkatut ja kehnommin palkatut. Parempipalkkaisten keskuudessa, joiksi lasketaan sellaiset, jotka saavat 25c tunnilta tai yli, muodostavat yksinäiset miehet vain 20.2%, jotavastoin kehnommin palkattujen keskuudessa on nuoria miehiä 47.3%.

Palkoista ja elinkustannuksista puhuttaessa sanotaan: "Viime kymmenen vuoden ajalla teräs- ja rautateollisuudessa työskenteleväin palkat eivät ole nousseet läheskään suhteellisesti elinkustannusten kanssa. Tämä voidaan nähdä selvimmintä ottaissa huomioon ammattitaidottomain palkat, jotka ovat viime kymmenenä vuotena nousseet enemmän kuin minkään muun luokan työmiesten. Vv. 1901—1910 ruokatarpeitten vähittäismyyntihinta nousi 32.8%, ammattitaidottomain

tuntipalkan noustessa samalla aikaa vain 17.5%.

“Muun luokan työmiesten palkat nousivat sillä välillä vielä vähemmän. Tarkka tutkimus palkoista, joita maksettiin lukuisissa merkitsevimmissä tehdaslaitoksissa v. 1900 ja 1910, osoittaa, että viimeainittuna vuonna ei ainoastaan ollut suhteellisesti pienempi määrä paremmin palkattuja työmiehiä, vaan joissakin tapauksissa maksettiin samasta työstä v. 1910 varsinaisesti vähemmän kuin v. 1900.”

Ammattitaidottomain keskimääräiseksi ansioksi tunnilta mainitaan, terästrustin työmailla 17.1 senttiä; muitten, suurien yhtiöiden 15.9c, ja pienien yhtiöiden 16.3c. Ammattitaitoisten palkaksi laskeetaan 25 senttiä tunnilta. Niitä, jotka saavat 18 sentin ja 25 sentin välillä, sanotaan “puoli-ammattilaisiksi”.

Teräs- ja rautateollisuuden kehityksestä

sanotaan, että “mitä suoranaiseen työnsaantitilaisuuksien lisääntymiseen tulee... rauta- ja terästeollisuuden kasvaminen ja laajeneminen viime kymmenen vuoden ajalla on ollut pienestä merkityksestä työläisille.”

“Vuodesta 1899 vuoteen 1909 työläisten tilaisuus työnsaantiin... kasvoi vain 25%, jotavastoin pääoman sijoittamistilaisuus kasvoi 160%”. Jos ottaa muutamia työaloja erikseen, on erotus vielä räikeämpi. Esim. sulimoalalla. Vuosien 1899 ja 1909 välillä on ensinnäkin sulimojen luku vähentynyt 7.1 prosentilla ja työläisten luku vähentynyt 2.4 prosentilla, mutta pääoma lisääntynyt 240.2 prosentilla ja tuotteen arvo on kohonnut 89.3 prosentilla. Tuotteiden arvon lisäys kutakin sulimotyöläistä kohden

tämän kymmenen vuoden ajalla on lähes kaksinkertainen, eli numerollisesti sanoen, vuonna 1899 teki tuotteen arvo kutakin sulimotyöläistä kohti \$5,255, ja vuonna 1909 \$10,186.— Yhdessä suurimmista terästehdaslaitoksista väheni työläisten luku, kun otetaan huomioon samat työosastot v. 1900 ja 1910, 5 prosentilla ja samalla aikaa päivittäinen tuotanto lisääntyi 50%.

Enemmän kuin 99% teräs- ja rautateollisuudesta on korporationien hallussa, ja suhteellisesti sama prosentti niistä 300,000 työläisestä, jotka työskentelevät sanotulla teollisuusosalalla, ovat työssä korporationeilla. “Näitten työläisten työnantajana ovat siis viime kädessä korporationien osakkeenomistajat”, sanotaan kertomuksessa. “Näitä osakkeenomistajia on luvultaan tuhansia, ja hajaantuneita kun ovat yli Yhdysvaltojen ja Europan, käyttävät ne sängen vähän kontrollivaltaa omistamainsa korporationien yli, ja osottavat tuskin ollenkaan vastuunalaisuuden tunnetta niiden olotilain suhteen, joiden alaisena heidän työläisensä työskentelevät. Näiden korporationien suoranaudessa hallinnossa ovat presidentit ja johtajat, joiden menestyminen lasketaan melkein kokonaan voitto- ja tappiotilin ja voitto-osinkojen säännöllisyyden mukaan. Heidän läheisimmät omat etunsa ja luonnollinen taipumuksensa siten vaatii heitä perustamaan ja pysyttämään ainoastaan sellaisia työsuhteita, joista on nähtävissä varma ja pikainen voitonsaaminen”.

Yleensä tutkimuksesta on käynyt selville, sanotaan, kaksi pääseikkaa: Ensiksi, että jokainen menestyksellinen yritys olosuhteiden parantamiseksi, joiden alaisena terästä valmistetaan, on johtanut työläisten tehon lisääntymiseen, ja, toiseksi, melkein poikkeuksetta, jo-

kainen todellinen edistys teräksen teon taidossa, on parantanut niitä työsuhteita, joiden alaisena työläiset työskentelevät.

Palkkojen suhde voittoihin ja tuotantokustannuksiin

“Tutkiessa palkkoja”, sanotaan kertomuksessa, “on suurin huomio pantava siihen kuinka palkat suhtaantuvat teollisuuden tuloihin ja minkä osan ne muodostavat tuotannon kokonaiskustannuksista. Nämä suhteet määräävät miten korotetut palkat vaikuttavat voittoihin ja tuotantokustannuksiin. Esimerkiksi, jos palkat yksinään muodostavat melkein kaiken menoerän jossain teollisuudessa, niin palkkojen korotus vähentää voittoa melkein samassa suhteessa. Jos taas toiset kustannukset ovat suhteellisesti suuremmat kuin palkkoihin menevä erä, voidaan palkkoja korottaa huomattavassa määrässä verrattain vähäisellä voittojen pienenemisellä.

“Tämä voidaan kuvata seuraavalla esimerkillä: Jos palkkoihin menee 80% teollisuuden kokonaistuloista, ja toisiin kustannuksiin 10%, loput 10% jääden voitoksi, niin kymmenen prosentin korotus palkkoissa kohottaisi palkkoihin menevän erän 88 prosenttiin kaikista tuloista; kun 10% edelleen menisi toisiin kuluihin, niin jäisi voitoksi vain 2%. Toiselta puolen, jos, kuten terästeollisuudessa, palkkoihin menee vain arviolta noin 25% kaikista tuloista, muihin kuluihin 50%, voittojen ja korkojen maksamiseen jääden 25%, niin kymmenen prosentin palkankorotus vähentää voittojen ja korkojen maksamiseksi jäänyttä prosenttimäärää ainoastaan 2.5%”.

Mitä terästrustiin tulee on sen palkkoihin menevä erä — ja siihen on vielä laskettu ei ainoastaan työn

johtajain, vaan kaikkien, ylimmästä alimpaan olevain herrain palkat — tehnyt vuosien 1902—1911 aikana keskimäärin 22.7%; muihin kuluihin on mennyt 55.9% ja bondien korkoihin, voitto-osinkoihin ja vararahoastoon 21.4%. Palkkoihin on siis kulunut hitusen enemmän kuin viides osa kokonaistuloista.

“Terästuotantoa harjottavain henkilöjen taholta (joiden siis pitäisi olla selvillä asioista) joskus väitetään”, sanotaan kertomuksessa, “että palkat muodostavat melkein kaikki menot rauta- ja terästuotteiden teollisuudessa. Tosiasia kuitenkin on, että löytyy harvoja teollisuuksia, jossa ... työpalkkoihin menee suhteellisesti niin vähän kuin teräs- ja rautateollisuudessa.” Terästrusti kaivaa malminsa, hiilensä, kalkkikivensä, kulettaa aineensa liikennevälineillään ja suorittaa kaikki työt malmin sulatuksesta valmiiseen tehdastuotteeseen saakka. Nämä kaikki on otettu laskuun edellisessä, mainittaissa terästrustin kuluista palkkoihin, nim. sikäli kuin niissä on ollut palkkamenoja. Kuitenkaan ei palkkoihin mennyt erä tee enempää kuin 25.7% kaikista kuluista ja vain 22.7% kokonaistuloista.

Republic Iron & Steel Co., joka valmistaa hienompaa luonnetta olevia teräs- ja rautatuotteita, ja niin ollen on pakotettu maksamaan enemmän työstä, kuluttaa kuitenkin suhteellisesti pienen prosentin palkkoihin, vaikkakin suuremman kuin terästrusti. Sen keskimääräiset kulut palkkoihin kuutena vuonna (1906—1911) tekevät 30.3%. Siis ei kolmatta osakaan kokonaistuloista. Tämänkään yhtiön työläisten palkankorotus ei tulisi kustantamaan montakaan prosenttia voitto-osinkojen päälle.

Edellisessä käsiteltiin palkkojen kohoamista ymmärtäen siten, että

ne yleisesti 10 prosenttia nousten eivät lisäisi tuotantokustannuksia kuin 2.5 prosentilla tahi saman verran vähentäisivät voittoa.

Mutta jos otetaan joku yksityinen työnsuoritus koko terästuotannon laajassa työprosessissa, esim. harkkoraudan valmistus, niin muuttuu suhde vieläkin edullisemmaksi. Harkkoraudan valmistamisessa kuuluu työkustannuksiin 77 senttiä tonnia kohti, eli vain 6.4% kokonaiskustannuksista, ja ainoastaan 4.3% myyntihinnasta. Kymmenen prosentin palkankorotus sulimotyöläisille merkitsisi ensinnäkin vain 7.7 senttiä tonnia kohti, ja tuotannon kokonaiskustannuksia se lisäisi ainoastaan 0.64% — siis ei kahtakolmatta osaa prosenttia, ja lopulliseen myyntihintaan se vaikuttaisi vain 0.43% — siis vajaan puolen prosenttia.

8-tunnin työpäivä

Teräs- ja rautateollisuudessa oli v. 1910 melkein yleensä käytännössä 12-tuntinen päivä ja 29.3% kaikista työläisistä teki työtä seitsemän päivää viikossa, ollen vaihtovuorolla 18 tai 24 tuntia yhtämittaa työssä. Senjälkeen on varsinkin terästrustin työmailla järjestetty 6-päiväinen työviikko, niin että noin 40—50% niistä, jotka ennen tekivät työtä seitsemän päivää viikossa, tekevät nyt vain kuusi. Mutta edelleen noin 15% kaikista sanotussa teollisuudessa työskentelevistä ja enemmän kuin 50% sulimoissa työskentelevistä tekee työtä säännöllisesti seitsemän päivää viikossa ja vaihtovuorolla 18—24 tuntiin yhtämittaa. Edelleen, niiden työläisten luku, jotka tekevät työtä 12 tuntia päivässä, ei ole juuri ollenkaan muuttunut.

Työviikon seitsemäpäiväisestä kuusipäiväiseksi muuttaminen ei

ole kuitenkaan tuottanut, työläisten kannalta katsoen, sanottavaa hyötyä. Useimman heidän joutopäivänsä sattuu muulle kuin pyhäpäivälle. Vuoro on näet järjestetty siten, että joka päivä joku osa työläisistä on "levossa", tehtaitten ollessa käynnissä seitsemän päivää viikossa, kuten ennenkin. Siis kuusi jokaisesta seitsemästä työläisestä saa lepopäivänsä arkipäivänä, jolloin kuusiseitsemättä osaa työläisistä on työssä, lapset kouluissa, vaimo arkiaskareissa jne., ettei lepopäivänä voi varsinaisesti huvittaa itseään muulla kuin makaamisella tai kapakassa aikansa viettämisellä.

Vv. 1911—1912 on terästrustin muutamain osakkeenomistajain taholta ehdotettu 8-tuntisen työpäivän käytäntönottamista, työ tullen suoritettavaksi kolmella vuorolla vuorokaudessa.

Pääasiallisena vastaväitteenä 8-tuntista työpäivää vastaan on työnantajain taholta esitetty sitä, että sen järjestelmän käytäntönottaminen pakottaisi korottamaan työläisten tuntipalkkaa, joka vuorostaan korottaisi tuotantokustannuksia. Epäilemättä palkkojen korotus kävisikin välttämättömäksi. Työläinen ei tule hyväksymään, eikä voi hyväksyä, kahdeksantuntisesta päivästä samaa tuntipalkkaa kuin kaksitoistatuntisesta työpäivästä, sillä se vähentäisi yhdellä kolmannella osalla hänen päivittäistä ansiotaan. Keskimääräisenä palkkana terästeollisuustyöläisillä (kaikki tuottavaa työtä tekevät laskettuna) on 22.3 senttiä tunti, tehden 12-tuntisesta päivästä \$2.68. Kahdeksantuntiselta päivältä se tekisi vain \$1.78, eli 12c vähemmän mitä tavalliset ulkotyöntekijät nykyään saavat 12-tuntiselta päivältä.

"On kuitenkin mahdollista", sanotaan kertomuksessa, "että työ-

päivän lyhennyksen kera työläisten työntuottavuus kasvaa korvaamaan palkankorotusta huomattavassa määrässä. Sellainen on todella ollut tulos niillä yhtiöillä, joiden kokeilu 8-tuntisen päivän kanssa on tunnettu.”

Eräässä teräsvalimossa oli otettu kahdeksantuntin päivä käytäntöön, ja tuloksena oli, että sama määrä työtä saatiin tehdyksi hieman vähemmällä kokonaiskustannuksilla, vaikka miehiä lisättiin yhdellä kolmannella osalla ja tuntipalkkoja korotettiin keskimäärin 20%. Työn tuottavuus tuli sitä vastaavassa määrässä suuremmaksi, että kannatti maksaa suuremman tuntipalkan, vieläpä saada tuon parannustoimenpiteen johdosta voittoakin.

Kuvaavaa on minkälaisia vastauksia työläiset ovat antaneet kysymyksestä. Kertomuksessa sanotaan:

“Muutamat työmiehet, joita haasteltiin, vastustivat kaikkia muu-

toksia työajassa, elleivät he saa juuri samaa palkkaa päivältä tai viikolta. Nämä kaikki olivat siirtolaistyöläisiä, jotka olivat halukkaita ansaitsemaan mahdollisimman paljon mitä lyhyimmässä ajassa, välittämättä kuinka kovasti heidän tarvitsee tehdä työtä. Muutamat näistä työläisistä, jotka vastustivat minkäänlaisia muutoksia työehdoissa, jotka vähentäisivät heidän viikkoansiotaan, työskentelivät sillä kertaa yövuorolla, 13 tuntia yössä seitsemänä yönä viikossa, tehden yhteensä 91 tuntia viikossa työtä. Amerikalaiset työmiehet, joita haasteltiin, poikkeuksetta lausuvat hyväksyvänsä 8-tuntisen työpäivän, jos heidän tunti- tai tonnipalkkansa korotettaisiin 25% nykyisestäään, jolloin heidän päiväpalkkansa tulisi vastaamaan samaa kuin he saisivat nykyisen palkan mukaan kymmentuntisesta päivästä.”

Syndikalismi, industrialinen unionismi ja sosialismi

III. SYNDIKALISMI JA YLEISLAKKO

Nimitystä “yleislakko” käytetään niin monessa eri tarkoituksessa, että jos mieli päästä siitä ymmärrykseen, on sitä hieman selitettävä. Jos otamme sen kirjaimellisesti niinkuin se lausutaan Ranskan ammattiyhdistysten v. 1888 kongr. päätöslauselmassa, tarkoittaa se “kaikeksen työn täydellistä pysähdystä.” Jos yleislakkonimitystä käytettäisiin tarkottamaan yksinomaan tätä, niin siinä ei olisi mitään selittämistä. Mutta sitä käytetään tarkoitta-

maan monia asioita. Ensinnäkin lakkoa, joka on laaja ja yleinen jollain vissillä paikkakunnalla. Esim. jos jossain kaupungissa on lakko, johon ottaa osaa suurin osa kaupungin työläisistä, niin siitä puhutaan “yleisenä” lakkona. Yleislakkonimitystä käytetään myös tarkoittamaan lakkoa jossaain teollisuudessa, jossa kaikki työläiset ovat lakossa. Siten esim. kaikkien yhdessä kaupungissa olevien parturien lakko olisi “yleislakko,” yhtä hyvin kuin